

гр. София, 1632, ж.к. Овча купел 1, ул. „Димитър Попниколов” № 7
тел. 956 07 49, 956 07 39, факс/тел. 9560769

УТВЪРЖДАВАМ:/п/

ДИРЕКТОР: Надка Воденичарова

/име и фамилия/

П Р А В И Л Н И К

ЗА ОСИГУРЯВАНЕ НА БЕЗОПАСНИ УСЛОВИЯ
НА ВЪЗПИТАНИЕ, ОБУЧЕНИЕ И ТРУД

ЗА УЧЕБНАТА 2017/2018 ГОДИНА

Г Л А В А П Ъ Р В А

Общи положения

1. Настоящият правилник е разработен на основание Закона за здравословни и безопасни условия на труд.
2. Правилникът се утвърждава от директора на просветното звено не по-късно от началото на учебната година.
3. Правилникът се актуализира при въвеждане на нови съоръжения, учебно – технически средства, материали и вещества, при изменение на правилата, нормите и изискванията за безопасност на труда в Република България.

РАЗДЕЛ I

Област и ред за прилагане на правилника

1. Правилникът се отнася за учениците, педагогическия и непедагогическия персонал в 88 СУ, както и за лицата, които по различни поводи се намират в училищната сграда, площадки, терени и други.
2. За осигуряване на безопасни условия на възпитание, обучение и труд при провеждане на възпитанието, учебната, извънкласната и извънучилищната дейност и при извършване на трудови дейности се спазват установените в Република България единни правила за безопасност на труда.
3. Отговорност за изпълнението на правилника носят училищните ръководства.

РАЗДЕЛ II

Права, задължения и отговорности на длъжностните лица и учащите за осигуряване и спазване на безопасни условия на възпитание, обучение и труд

Педагогически персонал:

1. В началото на всяка учебна година класните ръководители и учителите запознават учениците с нормите за безопасност и условията на труд в класните стаи и кабинетите.
2. При провеждане на спортни игри, походи, състезания и други извънучилищни дейности класните ръководители и учителите задължително инструктират
3. Учениците за поведението им като състезатели, участници в похода, пешеходци или пътници в транспортни средства.
4. Списъците на учениците от групите, заминаващи на поход, екскурзия и т.н. се предават на директора след провеждане на задължителния инструктаж заедно с маршрутният лист за придвижване на групата.
5. Екскурзии се провеждат само с изправни моторни превозни средства.
6. При организиране на походи по възможност не се включват хронично болни ученици. Същите могат да участват в похода след разрешение на лекар и писмено съгласие на родителите /или присъствие на родител на мероприятиято/.
7. Преди провеждане на общински, регионални и национални спортни състезания, участниците – ученици задължително преминават през медицински преглед под ръководството на учителите по физическо възпитание .

8. Преди провеждане на лабораторни упражнения учениците предварително се инструктират от преподавателя за безопасна работа.
9. При провеждане на часовете по труд и техника задължително се придружават от преподавателя.
10. Задължително е разглеждането на теми по БД в ЧК.
11. След приключването на учебните занятия учителите задължително проверяват за забравени включени електрически уреди, учебно-технически средства и осветление.
12. Дежурните учители следят за нормалното придвижване на учениците по коридорите и стълбищата в училищната сграда и следят за поведението на същите в класните стаи, коридорите и стълбищата.
13. Класните ръководители организират застраховането на учениците от паралелката.
14. Учителите по трудово обучение при провеждане на практическите занимания трябва да:
  - 1) извършват необходимия въстпителен инструктаж, да обучават учениците на правилна и безопасна работа при провеждане на часовете по готварство.
  - 2) да вписват проведения с учениците инструктаж и обучение по безопасността на труда в специална книга за инструктажи;
  - 3) да не допускат нарушения по безопасността на труда

Непедагогически персонал:

/помощен и обслужващ персонал – работници и служители/

1. Да спазват установената трудова, техническа и технологична дисциплина, да изпълняват трудовите си задължения точно и добросъвестно.
2. Да се явяват на работа в състояние, което им позволява да изпълняват възлаганите им задачи и да не употребяват през работно време алкохол или друго упойващо вещество.
3. Да спазват правилата за здравословни и безопасни условия на труд, безопасността на движението в училището и противопожарната охрана.
4. Да се грижат за собствената си безопасност и безопасността на лицата, които биха могли да пострадат при извършваната от тях работа или дейност.
5. Да поддържат реда, необходимата чистота и приветлива обстановка на работното си място.
6. Да не приемат по своя инициатива работа, с която не са запознати и не им е възлагана.
7. Да не работят с машини, които не познават.
8. Да поддържат и повишават знанията и квалификацията си по безопасните методи на труд.
9. Периодично или за конкретен случай да се запознават с изискванията за безопасна работа, отнасящи се за работното място .
10. Имаг право да откажат изпълнението или да преустановят работата, когато възникне сериозна и непосредствена опасност за живота и здравето им, като незабавно уведомят за това прекия си ръководител.
11. Имаг право да откажат изпълнението на работа, за която не са инструктирани или нямаг изискващата се правоспособност.
12. Задължително да се явяват на периодичен медицински преглед и изследване, когато за това им е съобщено или в друг конкретен случай.
13. Чистачките задължително забърсват с влажна кърпа всяка сутрин преди началото на учебните занятия всички чинове, маси, бюра, пейки, первази и повърхности.

14. Преди началото на учебните занятия всички класни стаи, кабинети, учителската стая и канцеларии задължително се почистват и проветряват.
15. Класните стаи и кабинетите задължително се проветряват през всяко междучасие.
16. Класните стаи и кабинетите задължително се почистват след приключване на всяка учебна смяна – проветряват се и се забърсват с влажна кърпа.
17. Преди началото и след края на учебните занятия работникът по поддръжка и ремонт задължително проверява състоянието на вратите, прозорците, чиновете, масите, бюрата, шкафовете и осветлението. При констатиране на нередности, незабавно пристъпват към отстраняването им, като своевременно уведомяват домакина и училищното ръководство.
18. Коридорите и стълбищата в училищната сграда се забърсват от чистачките след всяко междучасие.
19. Санитарните помещения се почистват преди започване на учебните занятия, след всяко междучасие и след приключване на учебните занятия.
20. Чистачите измиват прозорците всяка ваканция. Тяхното почистване се извършва след внимателното им отваряне.
21. Качването и слизането при почистването на прозорците или подмяна на осветителните тела става изключително внимателно при спазване на правилата за безопасност.
22. Поддържат се белите дъски.
23. Училищният двор и спортните площадки се почистват всяка сутрин и след обяд.
24. Пердетата, щорите, покривките, пътеките и килимите се перат всяка ваканция.
25. Почистването на паркета става през ваканцията, като чистачките спазват правилата за работа с опасни химикали.
26. По време на работа с опасни химикали прозорците в кабинетите, класните стаи и залите задължително са отворени.
27. При подмяна на осветителни тела, ремонт на учебно-технически средства, съоръжения, машини, печки и други, те задължително се изключват от електрическата мрежа.
28. Ремонт на ел. табла се извършва само след централно изключване на ел. мрежата.
29. След приключване на учебните занятия чистачките задължително проверяват за забравени включени електрически уреди, учебно-технически средства и осветление.
30. Обслужващият персонал изпълнява задълженията си по трудов договор и длъжностна характеристика само в работно облекло.
31. До началото на учебната година задължително се осигуряват от медицинските сестри медикаменти за долекарска помощ.
32. При пожар, земетресение, авария, стихийно бедствие и други, чистачите от първия етаж помагат при отварянето на вратите и изходите за евакуацията на учениците.
33. За училищни нужди се закупуват или приемат като дарения само уреди, съоръжения, пособия, учебно-технически средства и други, подходящи за училище.
34. Леснозапалими материали се съхраняват от домакина на строго определените за целта места, безопасни за здравето и живота на учениците и трудовия колектив.
35. Забранено е запалването на събраните отпадъци и листа в училищния двор и около него.
36. През есенно-зимния сезон стриктно да се спазва планът за работа през зимни условия – “План за осигуряване на нормален учебен процес през зимата” с оглед на безопасните и здравословни условия на труд.

Ученици:

1. При придвижване от дома към училище всеки ученик се задължава стриктно да спазва правилата за движение по пътищата.
2. При пресичане на улица "Монтевидео" близо до училището всеки ученик е длъжен да се огледа, послуша и ако не идва превозно средство, да премине само на обозначените пешеходни пътеки.
3. При придвижването по коридорите и стълбищата в училищната сграда да се извършва само от дясната страна.
4. Забранява се на учениците да тичат, скачат и да се боричкат в класните стаи и училищните коридори.
5. Пет минути преди започване на часа учениците заемат места си.
6. Категорично се забранява на учениците качването на первазите на прозорците, както и катеренето по спортните съоръжения . Организирането и провеждането на спортни игри и състезания в двора на училището и спортните площадки става само в присъствието на учител. Ако топката попадне на улицата, ученикът внимателно излиза на уличното платно под наблюдението на учителя.
7. Забранява се на учениците при отсъствие на учител да вдигат шум в класните стаи.
8. Забранява се на учениците да консумират закуски в училищната сграда и хвърлят отпадалците на непозволените места.
9. По време на извънкласни и извънучилищни мероприятия учениците задължително и стриктно спазват указанията на класния ръководител или учителя.
10. Забранява се на учениците да пипат и боравят с учебно-технически средства и пособия в отсъствието на учител.
11. Категорично се забранява на учениците да пипат здрави или счупени контакти и електрически ключове. При откриване на повредени или счупени контакти или електрически ключове са длъжни незабавно да уведомят класния ръководител, учител или училищното ръководство.
12. Учениците да влизат в района на физкултурен салон с учител спазвайки правилата въведени с отделен правилник за движение в многофункционалната спортна зала.
13. Забранява се на учениците да влизат в плувния басейн без учител по плуване.
14. За плувния басейн учениците носят баски костюм, джапанки, очила и плувна шапка.
15. След приключване на часа по плуване, учениците излизат навън придружени от учителя по плуване.

Конкретните права и задължения и отговорности на длъжностните лица /в т.ч на директор, учител /ръководител/ при обучението в кабинет или лаборатория, учител по труд и техника, учител по физическо възпитание/, както и на учениците по време на обучението по труд и техника или по време на провеждане на практическо занятие в кабинет /лаборатория/, за осигуряване и спазване на безопасни условия на възпитание, обучение и труд, се вписват в ГЛАВА I, РАЗДЕЛ II на настоящия правилник в зависимост от спецификата на учебното заведение, особеностите на училището и контингента ученици, които се обучават.

ГЛАВА ВТОРА

Условия, изисквания и правила за безопасно и здравословно провеждане на възпитанието, обучението и трудовата дейност

Общи положения:

1. Работникът или служителят е длъжен да спазва правилата за здравословни и безопасни условия на труд при изпълнение на работата, за която се е уговорил.
2. Правилата за осигуряване на здравословни и безопасни условия на труд, се разработват и утвърждават от работодателя. Те не могат да противоречат на нормативните изисквания и се обявяват по подходящ начин на работните места.
3. Лица без необходимите знания и умения, предвидени в правилата за осигуряване на здравословни и безопасни условия на труд, не се допускат на работа.
4. При нарушаване на правилата за осигуряване на здравословни и безопасни условия на труд се носи отговорност от лицето нарушило правилата.
5. При неизпълнение на задълженията си във връзка с осигуряване на здравословни и безопасни условия на труд работодателят или съответното длъжностно лице отговарящо за изпълнение на правилника подлежи на наказание.
6. Работодателят има право да налага дисциплинарни наказания за неспазване на правилата за здравословни и безопасни условия на труд.
7. Учителите, работата на които е свързана с използване, обслужване и поддържане на съоръжения, както и заети в дейности, които създават опасност за здравето и живота им, задължително се инструктират, обучават по правилата за осигуряване на безопасни условия на труд.
8. Учителите разработват правила за безопасни условия на възпитание, обучение и труд по учебните предмети химия, биология, физика, ДТИ, ИТ, физическо възпитание и спорт и плуване и запознават учениците с правилата срещу подпис.
9. Учителите по физическа култура и спорт изискват от училищното ръководство
10. извършването на ремонт на всички спортни уреди и пособия във физкултурния салон и училищния двор – спортните площадки: шведска стена, баскетболни кошове и други съоръжения.. Годността на същите се проверява от комисия, а тези, които не могат да се поправят, се бракуват.
11. При изпълнение на физически упражнения, особено на тези с по-сложен характер, да се съблюдават изискванията за помощ и пазене на учениците от страна на учителя.
12. Спортните уреди във физкултурния салон при ползване задължително да се обезопасят с постелки.
13. Забранява се влизането във физкултурния салон без присъствието на учител, качването и ползването на спортните уреди по време на учебен час от повече от един ученик, както и катеренето или висенето по баскетболните табла или рингове.
14. Спортните уреди и пособия да не се използват преди учителят да е разрешил работа с тях, а при работа с гюлета, гирички, топки и други, задължително да се спазват указанията на учителя за безопасността на всички ученици.
15. В часовете по физическо възпитание учениците са длъжни да бъдат в спортен екип и спортни обувки /гуменки, кецове, маратонки/, съобразно изискванията на учителя. Не се разрешава в часовете носенето на обеци, накити, часовници, които могат да бъдат опасни за ученика и околните при изпълнение на физическите упражнения, както и ползването на различни предмети и пособия, които не са изискани от учителя и пречат за нормалното провеждане на часа.

16. Учителите по физическо възпитание и спорт трябва да осигурят добро предварително разгръване с цел въвеждане на организма за предстоящата работа и предотвратяване опасността от травми.
17. Организацията, редът и дисциплината по време на занятията е задължение на всеки участник в учебния процес.
18. Учителите по физическо възпитание не носят отговорност за травми и наранявания по време на междучасията и при неспазване на указанията за безопасност.
19. В края на всяка учебна година комисия, назначена със заповед на директора, да проверява състоянието на училищната сграда, на плувния басейн и всички съоръжения, физкултурни пособия, апарати, учебно-технически средства, уреди, машини, осветителни и отоплителни инсталации, съставя протокол и прави предложения за ремонтни дейности.
20. В началото на всяка учебна година комисия в състав: **Комисията, назначена със заповед на директора**, проверява състоянието на всички видове инсталации и установява готовността за започване за учебни занятия и съставя протокол, който се предава на директора.
21. В началото на всяка учебна година класните ръководители по време на провеждане на първия час на класа запознават учениците с настоящия правилник, а учителите при провеждане на първото занятие инструктират учениците във връзка с изискванията за безопасност при ползване на плувния басейн, машини, уреди, съоръжения, физкултурни пособия и други.
22. До началото на всяка учебна година задължително се отремонтират или бракуват всички уреди, съоръжения, учебно-технически средства и пособия, които не отговарят на условията за безопасност.
23. Задължително е спазването на изготвения план за работа при зимни условия, като своевременно в началото на зимния сезон се осигуряват необходимите противопожарни средства, сол, пясък, луга, лопати и кирки.
24. При извършване на ремонтни дейности в училищната сграда директорът издава заповед за стриктно спазване на правилата за безопасност до неговото приключване.
25. При станала злополука незабавно се уведомява медицински специалист, училищното ръководство и родителите на ученика или близките на служителя или работника.
26. Дежурните учители за деня извършват превантивен контрол по спазване на правилата за безопасност. При нарушаването им от ученици незабавно уведомяват класния ръководител и училищното ръководство.
27. Не се възлага изпълнението на заваръчни работи на лица, които нямат свидетелство и специализация, както и необходимата степен на правоспособност.
28. Всички проводници да бъдат изолирани и сеченията им да отговарят на допустимия минимум. При прекъсване на работа електроженният апарат да не се оставя под напрежение.
29. При използване на бутилки със сгъстени газове, да са разположени минимум на 10 м. от източници на открит огън, както и да се избягва пряко въздействие на слънчева светлина върху тях.
30. Около опасните места в училищната сграда трябва да бъдат поставени здрави парапети и огради, плакати, предупредителни знаци, светлинни и звукови сигнали и други, които предупреждават учениците за опасността.
31. Забранено е на лица под 18 години да работят с вибрационни инструменти.

- Лицата, които обслужват електрически уредби и съоръжения и извършват и ръководят работи с тях, трябва да имат необходимата техническа правоспособност или разряд за заеманата длъжност.

РАЗДЕЛ I

Изисквания към работни места за безопасна работа

- Да се извършва от помощния персонал навременно и редовно почистване и измиване на физкултурния салон, съблекални и спортни площадки.
- Във физкултурния салон се влиза организирано и с чисто игрално облекло.
- В плувния басен се спазват стриктно правилата за безопасно ползване на басейна.
- Преди започването на учебния час по физическо възпитание се забранява разместването и изнасянето на спортния инвентар и ползването му без разрешението на учителя.
- Кабинетите по химия, физика, и други трябва да имат в непосредствено съседство хранилище.
- Обезопасени машини и съоръжения са тези, които са в механично обезопасени, електрообезопасени, пожаро и взривоопасени и тези, при които е осигурена защита срещу опасностите като:
  - Въздействието на ниска или висока повърхностна температура;
  - Отделяне на вредни вещества и влага във въздуха на работната зона;
  - Нарушаване на микроклимата;
  - Въздействието на шум, вибрации и други.
- Пространството, в което постоянно действат или периодично възникват опасни за здравето на човека фактори, е опасна зона за увреждане, която може да бъде постоянна или променлива.
- Учебните кабинети, лаборатории, физкултурни салони и други подобни, трябва да бъдат напълно механично, електро- и пожарообезопасени.
- Задължително е спазването на изискванията на ПБ и инструкциите за безопасна работа, с които учениците трябва да бъдат запознати.
- Всички учебно – технически средства да се използват по своето предназначение и съобразно изискванията.

Електрообзавеждане и електробезопасност:

- Електрическите уредби, съоръжения, инсталации и съставящите ги елементи по устройство и изпълнение да отговарят на изискванията на Правилника за устройството на електрическите уредби, на стандартизационните документи, както и да са съобразени със специфичните условия на експлоатация и изисквания за поддържане и ремонт.
- При необходимост да се вземат допълнителни технически и организационни мерки, включително и използване на средствата за индивидуална защита.
- Да се спазват изискванията за безопасна работа при експлоатация и поддържане на електрическите уредби, електрическите съоръжения, електрическите инсталации, електрическите проводници и други.
- Да се обезопасят електрическите уредби и съоръжения, машините, инструментите, инсталациите, осветителните тела и други срещу опасността да предизвикат пожар . Състоянието на изолацията и сигурността на електрообезопасяването трябва да бъдат проверявани най-малко два пъти в годината.

Учебно-производствена среда и учебно-производствен процес.

Учебните кабинети, физкултурните салони и други подобни трябва да бъдат в помещения с благоприятни условия за работа, което ще осигурява минимално напрежение на нервната система и сърдечно-съдовата дейност .

Общи изисквания.

Учебните кабинети, физкултурни салони и други подобни такива трябва да отговарят на санитарно-хигиенните изисквания по отделните фактори – микроклимат, осветление /естествено и изкуствено/, вредни вещества, шум, вибрации, лъчения и други.

Микроклимат – температура, влажност и скорост на въздуха. Отопление и вентилация.

1. Хигиенните изисквания към микроклиматичните параметри на въздуха в работните помещения да отговарят на БДС.
2. Да се спазват оптималните норми на работните места за температура на въздуха в зависимост от категорията работа и периода на годината.
3. Когато поради технически или други причини не е възможно да се осигурят оптималните норми, да се спазват допустимите норми за температура през студения период и относителната влажност на въздуха на постоянните работни места, както и относителната влажност на въздуха на постоянните работни места през топлия период.
4. На постоянните работни места в помещения със значително отделяне на влага се допуска през топлия период повишение на допустимата относителна влажност на въздуха до 75%.

Естествено и изкуствено осветление.

1. Всички помещения, независимо от времето на пребиваване в тях, трябва да бъдат осигурени с естествено осветление.
2. Помещенията, в които е обективно доказана невъзможността да се осигурят нормите за естествено осветление, трябва да се осветяват през деня със смесено осветление.
3. Естественото осветление трябва да бъде странично, горно или комбинирано и да осигурява хигиенните изисквания съобразно БДС.
4. Аварийното и евакуационното осветление трябва да се захранват от независим източник на напрежение или да се превключват автоматично към него при внезапно изключване на работното осветление.
5. Да се спазват отрасловите норми за изкуствена осветеност на работната повърхнина както следва:
  - Класни стаи, учебни кабинети - в средата на дъската 500, а на работните маси и чинове 300;
  - Кабинети по техническо чертане и рисуване – на дъската 300, на работните места 500;
  - Готварство /кабинет/ - 300;
  - Кабинети и стаи на преподавателите - 200;
  - Физкултурни зали - 200;
  - Административни помещения - 400;

- В кабинетите и лабораториите по химия, физика и други е наложително наличието на резервно осветление, което трябва да се осигурява от независим източник.

Шум и вибрации:

1. Да се спазват допустимите стойности на нивата на шума.
2. Да се спазва допустимата продължителност на пребиваване на учениците в производствени и учебно- производствени помещения и на работните места в зависимост от нивото на шума.
3. При обучение на ученици до 15 годишна възраст не се допуска пребиваването им на места, където звуковото ниво на шума превишава 70 dB. Пребиваването на ученици над 15 годишна възраст за една смяна в условията на шумово въздействие с ниво над 75 dB "А" да бъде съобразено с нормите, посочени в Приложение № 2 към чл.6, ал.2 от Наредба № 15. на МЗ, като се осигуряват 10-15 минути почивка в специално предназначени за целта тихи помещения.
4. Почивките да се осигуряват след всеки 1 час работа за учениците от 15 до 16г., след 1,5 часа за учениците от 16 до 17г. и след всеки два часа за учениците над 17г.
5. Да не се допуска учебно-производствена дейност на ученици при нива на шума над 85 dB "А".
6. Да се полагат всички усилия и технически решения за премахване или обезшумяване на източниците на шум.
7. Използване на индивидуални средства за защита от шума се разрешава за ученици над 16 годишна възраст на работни места с нива на шума над 70 dB "А", но не повече от 85 dB "А".
8. Да се извърши измерване на вибрациите по методите, регламентирани в БДС.
9. Да се осигурят допустимите стойности на вибрациите на работните места в зависимост от характера и направлението на действието им, възрастта и пола на учениците.

Вредни вещества:

1. Да се съхраняват с голяма отговорност в отделни специални за целта помещения, снабдени със стелажи, съдове за дозиране, негорими шкафове, съоръжения за преливане, вентилация, подходящ начин за отопляване, противопожарно обзавеждане с медикаменти за първа помощ и други.
2. Работещите с тях да са запознати с техните свойства и правилата за работа, като се подлагат на специален инструктаж.
3. Забранява се пренасяне на вредни вещества в счупени съдове или повредени опаковки.
4. Съдовете, в които се съхраняват вредните вещества, да са снабдени с трудно премахващи се надписи с названието на веществото.
5. При разливане на вредно вещество, същото да се почиства по безопасен начин, а след почистване задължително и промиване на замърсеното място с вода.
6. Забранява се изхвърляне в канализацията на отработени разтвори, съдържащи отровни вещества, разяждащи химикали и други подобни.
7. Забранява се на младежите и девойките до 18 годишна възраст да работят или престояват при наличието на вредни вещества във въздуха над пределно допустимите концентрации.

8. Да не се възлагат на учениците до 18 годишна възраст дейности, при които има дори само контакт с вредности посочени в Приложение № 1 към чл.10 от Наредба № 13 на МЗ от 2003 г.
9. Съдържанието на вредности във въздуха на работната среда да бъде колкото се може по-малко, за да може да се отстрани вредното му въздействие.

Йонизиращи лъчения и електромагнитни полета.

1. Да не се възлагат дейности на подрастващите до 18- годишна възраст, при които има контакт с йонизиращи лъчения и канцерогенни вещества.
2. На учениците до 18- годишна възраст не могат да се възлагат дейности, при които има контакт с електромагнитни полета с наднормени нива, съгласно санитарно-хигиенните норми и стандарти.

Физическо натоварване.

1. Категоризацията на работата за учениците се извършва в зависимост от физическото натоварване.
2. Забранено е вдигане и пренасяне на тежести от учениците, освен нормативно регламентираните изключения за ученици над 18 годишна възраст.
3. За учениците до 18- годишна възраст не се разрешава работа, свързана с повдигане и пренасяне на тежести.

Санитарно – битово осигуряване

1. Територията на училището и дворните площи да се поддържат чисти, а отпадъците да се събират на определените за целта места и се изхвърлят в кофите за боклук.
2. За осигуряване на личната хигиена на работниците и служителите да се осигурят санитарно- битови помещения.
3. Да се спазва от всички – педагогически, непедagogически персонал и ученици, въведеният режим за труд и почивка.
4. Кабинетът на медицинския специалист да бъде обзаведен и оборудван с необходимите средства и медикаменти за оказване на първа помощ.
5. Условия за санитарно-битово и медицинско обслужване на педагогическия и непедagogическия персонал и на учениците съобразно санитарните норми и изисквания се осигуряват от столична община и директора на учебното заведение.

Водоснабдяване и канализация

1. Училищната сграда да бъде осигурена с необходимите количества вода за хигиенно-санитарни, питейно-битови и противопожарни нужди.
2. Да се поддържа в изправност водопроводната инсталация и канализационната система.

Карти за условията на труд.

1. Да се извърши оценка за условията на труд, като същите се определят чрез данните от съществуващи условията на труд и от други измервания и оценки, с давност не по-голяма от 4 години и да се извършват от специализирани лаборатории.

2. Контролът по измерването на елементите за условията на труд се осъществява от контролните органи на МЗ и МТСП.
3. За всяко работно място, работна зона и за учебно- производствената дейност на учениците да се състави карта за условията на труд с параметрите на работната среда.

РАЗДЕЛ III **Противопожарна охрана**

Създаване на условия за недопускане на пожари:

1. Да се изготви Досие на училището за безопасност от пожар и се утвърди от директора на учебното заведение.
2. Противопожарната Наредба да се спазва от всички задължително.
3. Да се извършва постоянен контрол по спазване на противопожарната Наредба от назначеното длъжностно лице и училищното ръководство.
4. В Наредбата да бъдат включени и следните раздели:
  - Противопожарни изисквания .
  - Помещенията за учебно- възпитателна дейност.
5. Да се извършва постоянен контрол по ползването на електронагревателите и отоплителните уреди. При спиране на електрическия ток да се ползват само електрически фенерчета .
6. Отоплителните уреди да бъдат монтирани правилно и безопасно.
7. Леснозапалимите течности да се съхраняват в метални шкафове.
8. В коридорите и по стълбищата да не се съхраняват маси, чинове или друг инвентар.
9. Изходите за евакуация да се поддържат годни за използване при евакуация.
10. Противопожарните уреди и съоръжения да се поддържат в изправност и годност за използване.
11. Да се спазват най-строги изискванията за пожарна безопасност при извършване на заваръчни и други огневи дейности.
12. Да се изготви план за евакуация на учениците при пожар. Евакуационните планове да бъдат поставен на видно място в училищната сграда, на всеки етаж през 25 метра и да се проиграва веднъж на учебен срок през учебната година.

Летни лагери за деца и ученици:

1. Забранено е настаняването на ученици в сгради, неосигурени с вода за гасене на пожар.
2. Сградите по възможност да бъдат негорими.
3. Сградите да имат най-малко два изхода, водещи непосредствено навън.
4. В горими сгради се допуска настаняване до 50 лица.
5. Забранено е устройването на кухни в дървени сгради, заемани от учениците, както и настаняването на персонал, устройване на складове, работилници и други подобни в сгради, където са настанени ученици.
6. В помещения, заети от учащи се в близост до тях е забранено палене на огън и ползване на открити огнеизточници.
7. Обслужващия персонал да бъде запознат с правилата за противопожарна охрана и начините за ползване на наличните средства за гасене на пожар.

Противопожарни изисквания при провеждане на масови мероприятия – тържества, вечери и други.

1. Помещенията за масово събиране на хора в учебното заведение са форум, физкултурен салон, учителска стая и други.
2. Помещенията, в които се провеждат масови събирания, трябва да бъдат от I или II степен на пожароустойчивост.
3. Не се допуска употреба на синтетични материали за облицовка на стени и тавани.
4. За провеждане на масово мероприятие трябва да бъдат осигурени всички необходими средства за пожарогасене.
5. През време на масовото мероприятие при учениците трябва да присъства представител на училищното ръководство, който да следи и отговаря за спазване на всички правила по противопожарната охрана.
6. При провеждане на масово мероприятие е забранено:
7. Осъществяване на светлинни ефекти с използване на химически и други вещества, които могат да причинят пожар;
8. Да се гаси напълно светлината в помещението;
9. Разполагане на маси, столове и други предмети в помещението по начин, който ще затрудни бързото му напускане от присъстващите.
10. Украсата с електрически илюминации да се извършва само от правоспособен електротехник, който да спазва всички изисквания за електро и пожаробезопасност.

РАЗДЕЛ IV

Работно облекло и предпазни средства

1. Предпазните средства и работното облекло се осигуряват съгласно реда и изискванията, определени в нормативните актове и се ползват само по предназначението им в работно време.
2. Изготвя се и се утвърждава списък на работните места и видовете работа, за които са необходими предпазни средства и работно облекло, като се определя видът, срокът на износването и условията на ползването им.
3. Разходите по доставката и поддържането на работното облекло и предпазните средства са за сметка на работодателя и от бюджета на учебното заведение.

РАЗДЕЛ V

Правила и изисквания за безопасна работа в учебните кабинети

Училищният директор утвърждава разработените правила за безопасна работа в учебните кабинети.

Кабинет по химия:

1. Учениците да бъдат запознати с химическите вещества.
2. На шкафовете, в които се съхраняват отровни, samozапалващи се, взривни, и други вещества, да се поставят знаци по БДС за опасност.

3. Отровните вещества да се съхраняват в добре затворени съдове и радиоактивни специални шкафове, които се заключават с надписи и знаци “отрова”. Леснолетливите течности да се съхраняват на хладно и тъмно място.
4. Забранено е оставянето на химически вещества без етикет.
5. Да се спазват от учителя нормативите за допустимото количество опасни и отровни за здравето вещества.

Физкултурен салон, площадка и плувен басейн:

1. Уредите да бъдат здрави и неподвижно закрепени.
2. Не се допуска игра на уреди, които са физически износени и крият опасност от нараняване.
3. Баскетболните табла, хандбалните врати, волейболните колони и други да бъдат закрепени здраво.
4. Плувният басейн да се използва само, ако са изпълнени всички нормативни изисквания за неговата експлоатация.

РАЗДЕЛ VI

Правила и изисквания за безопасни условия при провеждане на извънучилищни дейности и извънредни ситуации

Извънучилищна дейност:

1. При организиране на извънучилищните мероприятия ръководителят на групата да изготви и представи на директора план за провеждане на мероприятиято.
2. Извънучилищно мероприятие се провежда след издадена от директора писмена заповед и проведени инструктажи с учениците.
3. Директорът определя и запознава придружителите на групата с конкретните им задължения за осигуряване на безопасното провеждане на извънучилищното мероприятие.
4. При организирано придвижване на деца, ученици и друг персонал като пешеходци или пътници в превозни средства е задължително спазването на изготвения и утвърден от директора план на Комисията по безопасност при движението.

Дейност в случай на пожар, авария или природно бедствие.

1. Да не се допуска паника и да се действа организирано и уверено.
2. При усещане на първите признаци на земетресение да не се напуска сграда самостоятелно от ученици или учители.
3. Да се заемат местата до вътрешните стени или коридорите, които са сравнително по-устойчиви на въздействието.
4. След преминаване на първия трясък незабавно да се изключат отоплителни и нагреватели уреди в класните стаи, канцелариите, коридорите, работилниците, кабинетите и други.
5. След преминаване на първия трясък под ръководството на учителите организирано, при спазване на плана за евакуация учителите извеждат навън учениците. Да се слиза само по стълбищата.

6. След напускане на сградата да не се застава на разстояние, по малко от височината ѝ.
7. Задължително е спазването от всички – трудов колектив и ученици на противопожарната наредба, утвърдена от директора.
8. При възникването на пожар е необходимо да се уведомят незабавно органите на противопожарната охрана, като се посочи и адреса на училището.
9. Да се започне незабавно гасене на пожара с наличните противопожарни съоръжения.
10. Организирано и без паника да се евакуират учениците, съгласно плана за евакуация в конкретната пожарна обстановка.
11. Задимен участък да се преминава с поставена на дихателните органи мокра кърпа.
12. Директорът на училището и учителите напускат последни училищната сграда, след извеждане на всички ученици. При пристигане на противопожарните коли да се информират служителите на за следното:
  - Има ли ученици, неизведени от класните стаи и къде;
  - Кои помещения са обхванати от огъня и къде се разпространява;
  - Местата за съхраняване на леснозапалими течности, документация, ценно имущество и други.

Г Л А В А Т Р Е Т А

Инструктажи и обучение по безопасността, хигиената на труда и противопожарната охрана

1. Училищния директор задължително с писмена заповед създава организация за цялостното провеждане на видовете инструктажи, техния обхват, продължителност, тематика и програми, както и длъжностните лица, които ще ги провеждат.
2. Инструктажите се провеждат от длъжностни лица определени със заповед на директора.
3. Инструктажи за осигуряване на безопасни условия за възпитание, обучение и труд се провеждат от учители и от оторизирани лица, както и когато лица от други организации извършващи самостоятелно или съвместно следните дейности:
  - Ремонт или монтаж и демонтаж на машини, апарати и съоръжения;
  - Ремонт на различните видове инсталации- електрически, отоплителни, вентилационни, климатични, аспирационни, водопроводни и канализационни;
  - Строително- монтажни дейности на училищната сграда или двора на училището;
  - Товаро- разтоварни или транспортни дейности ;
4. Директорът на учебното заведение ежегодно организира форми за повишаване на знанията по безопасността, хигиената на труда и противопожарната охрана на длъжностните лица, които ръководят и управляват трудови и учебни процеси и на тези, определени да провеждат инструктажи.
5. С всички работници, служители и ученици да се проведат инструктажи за безопасни условия на възпитание, обучение и труд и безопасните методи на работа.
6. Работниците и служителите, работата, на които е свързана с използване, обслужване и поддържане на компютри и други съоръжения, задължително да се инструктират, обучат Училищният директор да организира провеждането на периодично обучение и инструктаж по правилата за осигуряване на безопасни условия на възпитание, обучение и труд.

7. По отношение на организацията на инструктажите да се привлекат и училищните настоятелства.
8. Задължително е документирането на проведените видове инструктажи.
9. Не се допускат на работа лица, които не са инструктирани.
10. Контролът по спазването на изискванията за организацията, реда и условията за провеждане и документиране на видовете инструктажи се осъществява от училищния директор или от лице определено със заповед на директора.
11. Въвеждането, воденето, съхранението и контролът по документацията за дейностите, осигуряващи здравословни и безопасни условия на труд се изпълнява от директора на училището или от упълномощено длъжностно лице.

Правилникът е приет на педагогически съвет и влиза в сила за учебната 2017/2018 година от 15. 09. 2017 г.

Изготвил:

/Т.Присадашка/